

Kui teid kahtlustatakse kriminaalkuriteos

Kas te olete uurimisasutuse, näiteks politsei poolt kinnipeetud?
Või olete saanud kutse ilmuda ülekuulamisele? Millised on sellisel juhul
teie õigused ja mis toimub pärast ülekuulamise läbiviimist?

Ests

„Politsei“ all peetakse sellel infolehel silmas ka teisi uurimisasutusi.

Kas teil on küsimusi?

Lugege infoleht korralikult läbi. Kui teil on pärast infolehe lugemist
veel küsimusi, esitage need advokaadile, politseile või muule
uurimisasutusele, kes teiega tegeleb.

Täpsema info saamiseks külastage veebilehte www.juridischloket.nl
või helistage numbril 0900 8020 (0,10 minut). Helistada saab
esmaspäevast reedeni kell 9.00–17.00.

Kui te räägite või mõistate hollandi keelt ebapiisavalt

Räägite või mõistate hollandi keelt ebapiisavalt? Siis on teil õigus
tõlgi abile. Selle eest ei pea te ise maksma. Samuti on teil õigus
saada mõnedest dokumentidest kirjalikud tõlked, näiteks vahista-
mismäärusest ja kohtukutsest.

Kas olete saanud politseilt kutse ilmuda ülekuulamisele?

Kui politsei on teid kutsunud kriminaalkuriteos kahtlustatavana
ülekuulamisele, peate olema võimeline enne ülekuulamise algust
oma isikut tõendama. Seega võtke ülekuulamisele kaasa kehtiv

isikutunnistus, näiteks pass või juhiluba.

Enne ülekuulamist võite ise pöörduda advokaadi poole. Advokaat
oskab teid informeerida ja anda juriidilist nõu. Advokaat võib ka
osaleda ülekuulamisel. Allpool leiate selle kohta rohkem infot.
Kui te otsite endale advokaadi ise, peate tema tasud ise maksma.

Kas teid vahistati ja viidi politseijaoskonda?

Kui politsei vahistas teid kriminaalkuriteos kahtlustatavana, siis
kuulatakse teid üle. See tähendab, et politseil on õigus esitada teile
küsimusi.

Teie õigused

- Teil on õigus teada, millises kriminaalkuriteos teid
kahtlustatakse.
- Te ei pea küsimustele vastama (vaikimisõigus).
- Teil on õigus **enne** (esimest) ülekuulamist oma advokaadiga
nelja silma all nõu pidada.
- Teil on õigus sellele, et advokaat viibib ülekuulamise **juures** ja
abistab teid.
- Kui te ei saa millestki aru, siis öelge seda politseile. Samuti
öelge, kui tunnete, et olete haige, soovite konsulteerida arstiga
või vajate kohest arstiabi või ravimeid.

- Kui prokurör või uurija otsustab teid vahi alla jätta, siis on teil õigus paluda, et teie kinnipidamisest teavitatakse kolmandat isikut (näiteks pereliiget või korterikaaslast). Mõnel juhul võib prokurör või uurija otsustada, et veel ei tohi seda teha – sellisel juhul ta teavitab teid sellest.
- Kui te ei ole Hollandi kodanik, siis on teil õigus paluda, et teie kinnipidamisest teavitatakse teie riigi konsulaati või saatkonda.
- Teil on õigus tutvuda teie asjaga seotud dokumentidega. Mõnel juhul võib uurija otsustada, et te ei tohi dokumentidega tutvuda – sellisel juhul ta informeerib teid sellest.

Kui kaua tohib politsei teid kinni pidada?

- Sõltuvalt kuriteoliigist, milles teid kahtlustatakse, tohib teid politseijaoskonnas vahi all hoida kuni 90 tundi (3 päeva ja 18 tundi).
- Kui uurimise huvides on teid pikemalt vaja kinni pidada, siis otsustab selle üle kohus. Kui te ei ole oma kinnipidamisega nõus või te ei ole nõus kohtumäärusega teie kinnipidamise pikendamiseks, siis küsige oma advokaadi käest, mida te teha saate.

Õigus advokaadile

Enne ülekuulamist on teil õigus pool tundi advokaadiga nelja silma all nõu pidada. Vajaduse korral võib seda aega pikendada veel poole tunni võrra. See, kas kinnipidamisel pöördutakse advokaadi poole, oleneb sellest, kui raskes kuriteos teid kahtlustatakse.

- as teid kahtlustatakse **väga raskes** kuriteos, mida karistatakse vähemalt 12-aastase vabadusekaotusega (sh mõrv, tapmine) või on politsei hinnangul teie vaimse tervise seisukord murettekitav? Sellisel juhul kaasatakse alati advokaat, kellega saate nõu pidada. See on teile tasuta.
- Kui te ei tunne vajadust advokaadiga nõu pidamiseks, peate seda advokaadile selgelt väljendama.
- Kui teid kahtlustatakse **raskes** kuriteos, mille korral võib teie kinnipidamist pikendada kuni kohtumenetluse toimumiseni (näiteks sisseмурdmine), siis võite ise valida, kas soovite enne ülekuulamist advokaadiga nõu pidada. Sellisel juhul hoolitseb politsei advokaadi kaasamise eest. See on teile tasuta.
- Kui teid kahtlustatakse **kerges** kuriteos, siis võite ise valida, kas soovite advokaadiga nõu pidada. Sellisel juhul peate endale advokaadi ise leidma ja tasuma ise tema kulud.

Kui ei ole selge, millise olukorraga on teie puhul tegemist, siis küsige

- kas teie juhtumisse kaasatakse advokaat automaatselt või võite te ise otsustada, kas te soovite advokaati;
- kas te peate advokaadi poolt osutatud õigusabikulud ise tasuma.

Kui teil on endal tuttav advokaat, kelle abi te eelistate kasutada, siis teavitage sellest politseid. Kui teie advokaat ei ole õigusabi nõukogus (Raad voor Rechtsbijstand) registreeritud, peate tema kulud tasuma ise. Kui politsei edastab advokaadi kaasamiseks õigusabi nõukogule teie isikuandmed, siis töötleb nõukogu teie isikuandmeid.

Teil on ka õigus nõuda advokaadi kohalviibimist ülekuulamise **ajal**. Kui teid kahtlustatakse raskes kuriteos, on see teenus teile tasuta. Kui teid kahtlustatakse kerges kuriteos, siis peate selle eest ise maksma.

Lisaks eelnevale peate teadma, et

- kui olete esmalt öelnud, et te ei soovi advokaati, siis võite hiljem siiski igal ajal endale advokaati paluda.
- kui olete öelnud, et soovite kasutada oma õigust advokaadile, siis ei tohi politsei alustada teie ülekuulamist enne, kui olete saanud advokaadiga nõu pidada, väljaarvatud juhul, kui see on hädavajalik, nt kui kellegi elu on ohus.

Võtke arvesse, et advokaadi saabumine võib võtta aega.

Põhimõtteliselt peab advokaat ilmuma kohale kahe tunni jooksul alates politsei tehtud teavitusest.

Millega saab advokaat teid enne ülekuulamist aidata?

Enne ülekuulamist saab advokaat aidata teid järgmiselt:

- selgitada teile, millises kuriteos teid kahtlustatakse;
- anda teile juriidilist nõu;
- rääkida, kuidas politsei ülekuulamist läbi viib;
- selgitada teile, millised on teie õigused ja kohustused ülekuulatavana;
- võtta ühendust teie pere või tööandjaga ja teavitada neid teie olukorrast juhul kui te seda soovite.

Politsei ei kuula pealt teie jutuajamist advokaadiga. Kõik, mida te oma advokaadile räägite, on konfidentsiaalne. Ilma teie nõusolekuta ei tohi teie advokaat teie juttu mitte kellelegi edasi rääkida, ka mitte politseile ega prokurörile.

Kuidas saab advokaat teie ülekuulamise ajal abiks olla?

- Advokaadil on õigus ülekuulamise alguses ja lõpus teha ülekuulamist läbiviivale ametnikule märkuseid või esitada talle küsimusi.
- Teil ja teie advokaadil on mõlemal õigus ülekuulamise ajal paluda ülekuulamine katkestada, et saaksite advokaadiga nõu pidada. Kui teete seda liiga sageli, võib ülekuulamist läbi viiv ametnik sellest keelduda.
- Kui te ei saa esitatud küsimustest või märkustest aru, või kui teile avaldatakse ülekuulamise käigus survet, või kui teie ülekuulamist ei saa jätkata teie tervisliku seisundi tõttu, siis tohib advokaat juhtida sellele ülekuulamist läbiviiva ametniku tähelepanu.

Mida saab advokaat teie heaks teha pärast ülekuulamise lõppemist?

- Pärast ülekuulamise lõppemist on teil ja teie advokaadil õigus ülekuulamise protokolliga tutvuda ja anda teada, kas seal esineb ebatäpsusi.
- Advokaat oskab teie rääkida, mida saate ette võtta, kui te ei ole nõus teie kinnipidamise pikendamise otsusega.

Mis toimub edasi pärast seda, kui teid on üle kuulatud?

Pärast ülekuulamist otsustab prokurör, mis teie asjast edasi saab. Selleks on mitu erinevat võimalust.

Uurimise lõpetamine

Uurimine teie asjas võidakse lõpetada. See tähendab, et teie asja ei saadeta kohtusse. Uurimise lõpetamise otsusega võivad kaasneda tingimused, millest te peate kinni pidama. Näiteks võidakse teil keelata kannatanuga või ohvriga kontakteerumine ja/või määrata teile kriminaalhooldus erakorralistel tingimustel. Kui te ei pea nendest tingimustest kinni või panete toime uue kuriteo, võidakse teie asjas siiski alustada kohtumenetlust. Sel juhul peate ikkagi minema kohtu ette.

Käskotsus

Kui te olete prokuröri hinnangul kuriteo toimepanemises süüdi, võib prokurör teha teie suhtes käskotsuse. Käskotsusega määratud karistuseks võib olla rahatrahv või üldkasulik töö. Käskotsus võib sisaldada ka juhtimisõiguse äravõtmist (ei tohi juhtida sõidukeid) ja/või käitumuslikku meedet (näiteks kellegagi kontakteerumise keeld või kriminaalhoolduskohustus). Rahatrahvi saate ära maksta kohe politseijaoskonnas. Seda saate teha juhul, kui olete eelnevalt advokaadiga nõu pidanud. Kui te maksate trahvi kohe ära, on asi lõpetatud.

Kas prokurör tegi teie suhtes käskotsuse ja võttis teilt ära juhtimisõiguse või määras üldkasuliku töö karistuse? Sellisel juhul toimub esmalt teie kohtulik kuulamine. Enne kuulamisistungit saate oma advokaadiga nõu pidada. Advokaadil on õigus viibida teie kuulamise juures. Vajaduse korral võidakse kuulamine läbi viia muul ajal, et advokaat saaks sellel osaleda. Kohtulik kuulamine võib toimuda ka videosilla vahendusel.

Kokkulepe

Prokurör võib pakkuda ka kokkulepet. Kokkuleppega kehtestatakse teatud tingimused. Kui peate nendest tingimustest kinni, siis edasist kohtumenetlust ei järgne. Kokkulepe võib seisneda näiteks teatud rahasumma tasumises, kannatanule või ohvrile makstavas kahjuhüvitisel või arestitud esemetest loobumises. Kui te ei pea kokkuleppe tingimustest kinni või te ei pea neist kinni õigeaegselt, siis kutsutakse teid ikkagi kohtu ette. Ka kokkuleppe tingimused võite täita kohe. Näiteks juhul kui teil puudub Hollandis alaline elukoht.

Kohus

Prokurör võib otsustada saata teie asja kohtusse. Sel juhul saate prokuratuurilt kohtukutse. Kohtukutses on kirjas, millises kuriteos teid kahtlustatakse ja millal, mis kell ja kus teie asja kohtulik arutamine toimub.

Postkast veebilehel MijnOverheid (avalike teenuste kasutamise veebileht)

Võite lasta teie kriminaalasjaga seotud prokuratuuri kirjad saata enda postkasti veebilehel MijnOverheid. Kui te soovite, et need kirjad saadetakse sinna postkasti, siis logige sisse oma kontole veebilehel MijnOverheid ja tehke linnuke jaotisesse „Prokuratuur“.

Kas olete nüüd kriminaalkorras karistatud või mitte?

Kas te nõustusite käskotsusega või prokuröri ettepanekuga kokkuleppe osas? Siis tehakse selle kohta – täpselt nagu süüdimõistva kohtuotsuse puhulgi - märgi karistusregistrisse. See võib tähendada, et teile ei saa väljastada kriminaalkaristuste puudumise tõendit (VOG), mida teil võib vaja minna uue töö- või praktikakoha saamiseks. Advokaat saab seda teile lähemalt selgitada. Küsige ka politsei käest eraldi infovoldikut kriminaalkaristuse tagajärgede kohta. Rohkem infot leiate veebilehel www.justis.nl/producten/vog.

Käesoleva infolehe koostas
Julgeoleku- ja justiitsministeerium,
Postbus 20301, 2500 EH, Den Haag

märts 2022 | 22402696

Käesoleva infolehe sisust ei tulene mingeid õigusi.

